Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0158

Antreprenoriatul femeilor în zonele rurale și insulare și în regiunile ultraperiferice

Rezoluția Parlamentului European din 30 aprilie 2026 referitor la antreprenoriatul femeilor în zonele rurale și insulare și în regiunile ultraperiferice (2024/2124(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere articolele 8 și 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),

– având în vedere Directiva 2006/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă[1],

– având în vedere Directiva (UE) 2023/970 a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 2023 de consolidare a aplicării principiului egalității de remunerare pentru aceeași muncă sau pentru o muncă de aceeași valoare între bărbați și femei prin transparență salarială și mecanisme de asigurare a respectării legii[2],

– având în vedere Directiva (UE) 2019/1158 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor și de abrogare a Directivei 2010/18/UE a Consiliului[3] (Directiva privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 5 martie 2020 intitulată „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025” (COM(2020)0152),

---

1 JO L 204, 26.7.2006, p. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/54/oj.
2 JO L 132, 17.5.2023, p. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj.
3 JO L 188, 12.7.2019, p. 79, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1158/oj.

– având în vedere comunicarea Comisiei din 7 martie 2025 intitulată „O foaie de parcurs privind drepturile femeilor” (COM(2025)0097),

– având în vedere Strategia Fondului European de Investiții (FEI) și a Grupului Băncii Europene de Investiții (BEI) privind egalitatea de gen și capacitarea economică a femeilor,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize[4],

– având în vedere comunicarea Comisiei din 30 iunie 2021 intitulată „O viziune pe termen lung pentru zonele rurale ale UE - Către zone rurale mai puternice, conectate, reziliente și prospere până în 2040” (COM(2021)0345),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 3 mai 2022 intitulată „Punerea oamenilor pe primul loc, asigurarea creșterii durabile și favorabile incluziunii, deblocarea potențialului regiunilor ultraperiferice ale UE” (COM(2022)0198),

– având în vedere Programul „Women Leadership” al Institutului European de Inovare și Tehnologie și al Consiliului European pentru Inovare,

– având în vedere planurile privind egalitatea de gen ale Spațiului european de cercetare,

– având în vedere rezoluția sa din 3 mai 2022 referitoare la obținerea independenței economice a femeilor prin antreprenoriat și activități independente[5],

– având în vedere rezoluția sa din 14 septembrie 2021 referitoare la consolidarea parteneriatului cu regiunile ultraperiferice ale UE[6],

– având în vedere Convenția ONU asupra dreptului mării,

– având în vedere articolul 174 din TFUE,

---

4 JO L 231, 30.6.2021, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.
5 JO C 465, 6.12.2022, p. 54.
6 JO C 117, 11.3.2022, p. 18.

– având în vedere rezoluția sa din 7 iunie 2022 referitoare la insule și politica de coeziune: situația actuală și provocările viitoare[7],

– având în vedere Recomandarea Consiliului din 8 decembrie 2022 privind educația și îngrijirea timpurie a copiilor: obiectivele de la Barcelona pentru 2030[8],

– având în vedere Declarația ONU din 28 septembrie 2018 privind drepturile agricultorilor și ale altor persoane care își desfășoară activitatea în zonele rurale,

– având în vedere Raportul special nr. 10/2021 din 26 mai 2021 al Curții de Conturi Europene intitulat „Integrarea perspectivei de gen în bugetul UE: este timpul ca vorbele să se transforme în fapte”,

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere avizul Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală,

– având în vedere raportul Comisiei pentru drepturile femeilor și egalitatea de gen (A10-0058/2026),

A. întrucât femeile din zonele rurale și insulare și din regiunile ultraperiferice joacă un rol esențial în dinamismul economiilor locale, în viabilitatea sectorului agricol și în conservarea patrimoniului cultural, fiind un pilon fundamental pentru coeziunea teritorială, sustenabilitatea socială și reziliența economică în zonele rurale; întrucât, în pofida acestei contribuții indispensabile, ele se confruntă în continuare cu obstacole juridice, financiare, culturale și de infrastructură care limitează antreprenoriatul femeilor și obținerea pe deplin a independenței lor economice; întrucât, în multe state membre, femeile din zonele rurale sunt afectate disproporționat de lipsa accesului la servicii de îngrijire a copiilor la prețuri accesibile, de lipsa legăturilor de transport adecvate, a infrastructurii digitale și a unor sisteme de sprijin sensibile la dimensiunea de gen, precum și de lipsa posibilităților de petrecere a timpului liber, ceea ce limitează posibilitatea participării depline pe piața forței de muncă și contribuie la o sănătate mintală precară; întrucât o mare parte din munca efectuată de femei în zonele rurale rămâne informală, neplătită și adesea nerecunoscută în statisticile oficiale, ceea ce adâncește caracterul invizibil al contribuției lor la dezvoltarea economică și socială; întrucât zonele rurale fac parte integrantă din modul de viață european, reflectând un echilibru unic între patrimoniul tradițional și progres, a cărui continuitate depinde de recunoașterea și integrarea efectivă a femeilor în procesele de dezvoltare rurală; întrucât aproximativ 30 % din populația UE trăiește în zone rurale, care reprezintă aproximativ 83 % din

---

7 JO C 493, 27.12.2022, p. 48.
8 JO C 484, 20.12.2022, p. 1.

teritoriul total al UE; întrucât aceste regiuni sunt esențiale pentru stabilitatea economică, coeziunea socială și competitivitatea UE[9];

B. întrucât este responsabilitatea UE ca atunci când își desfășoară toate acțiunile, să promoveze egalitatea între femei și bărbați, în conformitate cu tratatele; întrucât egalitatea de gen este o valoare fundamentală a UE, un drept fundamental și un principiu esențial al pilonului european al drepturilor sociale, fiind consacrată la articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană; întrucât articolul 8 din TFUE stabilește principiul integrării dimensiunii de gen, care prevede că perspectiva egalității de gen trebuie integrată în toate politicile și programele; întrucât niciun stat membru nu a atins până în prezent egalitatea deplină de gen, iar progresele sunt în continuare lente, statele membre înregistrând în medie un punctaj de 67,4 din 100 în cadrul Indexului UE al egalității de gen 2019, ceea ce reprezintă o îmbunătățire de doar 5,4 puncte față de 2005;

C. întrucât bunăstarea economică și succesul femeilor nu pot fi decuplate de respectarea drepturilor fundamentale, inclusiv a dreptului de a trăi fără violență de gen și a dreptului la autonomia corpului cu ajutorul accesului la servicii de sănătate sexuală și reproductivă și la drepturile aferente, inclusiv accesul la asistență medicală pentru avort legal și în condiții de siguranță în întreaga UE; întrucât asigurarea unor medii de lucru sigure și respectuoase, fără hărțuire și stereotipuri de gen, consolidează posibilitățile de carieră ale femeilor și promovează o cultură a respectului reciproc, a responsabilității și a demnității; întrucât, prin urmare, independența economică a femeilor contribuie semnificativ la siguranța și protecția lor împotriva violenței de gen și a violenței domestice;

D. întrucât în zonele rurale diferența în materie de ocupare a forței de muncă între bărbați și femei este de aproximativ 13 puncte procentuale (față de 10 puncte procentuale în orașe), depășind 20 de puncte procentuale în unele state membre, participarea femeilor la forța de muncă fiind de doar 31,6 % în 2022, potrivit datelor Eurostat; întrucât pierderile economice cauzate de disparitatea de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă se ridică la aproximativ 370 de miliarde EUR pe an, iar îmbunătățirea egalității de gen ar putea duce la o creștere a PIB-ului UE cu până la 3,15 mii de miliarde EUR până în 2050;

E. întrucât declinul demografic generează probleme deosebite pentru regiunile rurale, insulare, montane și ultraperiferice și reprezintă atât o dificultate, cât și o oportunitate pentru ca antreprenoriatul să devină mai atractiv și pentru a contribui atât la deschiderea de afaceri, cât și la un trai sustenabil în aceste zone, deoarece emigrația

---

9 Conform modelării la nivel de UAL (unitate administrativă locală) din 2018 realizate de JRC, date demografice Eurostat, Atlasul demografiei.

tineretului și a femeilor care caută oportunități mai bune subminează reînnoirea generațiilor, vitalitatea comunităților și dezvoltarea economică pe termen lung; întrucât, în UE, numărul de femei relativ tinere care părăsesc zonele rurale tinde să îl depășească pe cel al bărbaților relativ tineri, ceea ce poate fi o consecință, printre altele, a obstacolelor precum izolarea și o gamă limitată de posibilități de educație și de angajare; întrucât aceste tendințe demografice pot împiedica dezvoltarea socioeconomică a unor zone rurale;

F. întrucât agricultoarele se confruntă în continuare cu inegalități, mai ales în ceea ce privește accesul la terenuri, formare și finanțare; întrucât statisticile arată că antreprenoarele întâmpină mai multe dificultăți decât bărbații în a obține finanțare și capital; întrucât 30 % dintre antreprenorii din UE sunt femei, dar acestea primesc doar 2 % din finanțarea nebancară disponibilă; întrucât se pare că această cifră a scăzut la 1 % pe durata pandemiei[10]; întrucât datele arată că antreprenoarele generează mai multe venituri, chiar dacă au o susținere financiară mai redusă[11]; întrucât sprijinul practic specific, de exemplu microcreditele, mentoratul și simplificarea administrativă, poate fi un instrument eficace de promovare a antreprenoriatului;

G. întrucât femeile din regiunile frontaliere, montane, ultraperiferice și îndepărtate se confruntă cu dificultăți și bariere mai mari din cauza izolării, a îmbătrânirii populației și a serviciilor limitate; întrucât rata de ocupare a femeilor în regiunile ultraperiferice este aproape în mod constant sub media UE, cea mai mare diferență fiind de 38,5 puncte procentuale în 2020; întrucât șomajul în rândul tinerilor este, de asemenea, extrem de ridicat în unele regiuni ultraperiferice[12];

H. întrucât femeile care locuiesc în zone insulare și în regiunile ultraperiferice întâmpină dificultăți suplimentare și obstacole specifice care rezultă din izolarea geografică, densitatea scăzută a populației, îmbătrânirea populației și deficitul de servicii publice și private esențiale, factori care exacerbează disparitățile socioeconomice și limitează accesul la locuri de muncă, formare și oportunități de antreprenoriat; întrucât sprijinirea participării

---

10 Comisia Europeană și BEI, „Funding women entrepreneurs. How to empower growth” (Finanțarea femeilor antreprenoare – Modalități de a stimula creșterea), iunie 2020.

11 Women in VC, Experior Venture Fund and Unconventional, „Funding in the CEE Region Through the Lens of Gender Diversity and Positive Impact” (Finanțarea în regiunea ECE din perspectiva diversității de gen și a impactului pozitiv), 2021, https://ceereport2021experiorvc.unconventional.vc/.

12 Documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Outermost regions at a glance – assets, challenges and opportunities” (O privire de ansamblu asupra regiunilor ultraperiferice – atuuri, provocări și oportunități)” (SWD(2022)0133).

femeilor la antreprenoriatul digital și inovator consolidează dezvoltarea economică și competitivitatea; întrucât în zonele rurale din regiunile frontaliere estice, femeile se confruntă și cu consecințele războiului din Ucraina, inclusiv cu amenințări la adresa securității, întreruperi ale lanțurilor de aprovizionare și amenințări hibride, care împiedică antreprenoriatul și accesul la servicii și finanțare; întrucât răspunsul la aceste probleme combinate necesită politici publice europene specifice și diferențiate, în conformitate cu articolul 349 din TFUE, precum și măsuri specifice care să reflecte vulnerabilitățile particulare ale regiunilor de frontieră, pentru a asigura incluziunea economică, socială și politică deplină a femeilor din aceste teritorii;

I. întrucât femeile care locuiesc în regiunile montane din Europa se confruntă adesea cu dificultăți specifice, care le limitează potențialul antreprenorial, printre care se numără legături de transport dificile și acces limitat la infrastructură digitală, servicii de îngrijire a copiilor, posibilități de formare și sprijin financiar; întrucât femeile din regiunile montane din Europa ar trebui capacitate nu numai ca lucrătoare sau antreprenoare, ci și ca coproprietare și factori de decizie în inițiativele economice locale; întrucât crearea unor entități cu scop special și a unor structuri de proprietate în regim de cooperativă le poate permite femeilor să dețină, să gestioneze și să beneficieze în comun de întreprinderile comunitare; întrucât aceste modele, astfel cum au demonstrat numeroase inițiative din sectorul privat, promovează guvernanța favorabilă incluziunii, consolidează independența economică și contribuie la păstrarea valorii în zonele montane, stimulând astfel antreprenoriatul colectiv, responsabilitatea comună și dezvoltarea regională durabilă pentru femei și fete;

J. întrucât femeile reprezintă 52 % din populația europeană și 34,4 % din lucrătorii independenți din UE și doar 30 % din start-upuri sunt înființate de femei[13], ceea ce demonstrează atât creșterea participării lor, cât și potențialul neexploatat pentru antreprenoriatul femeilor; întrucât femeile în afaceri nu numai că generează creștere economică și locuri de muncă, ci stimulează și modele de afaceri mai sustenabile și incluzive, obținând rezultate mai bune la indicatorii de mediu, sociali și de guvernanță corporativă și fiind mai susceptibile să ofere oportunități de formare forței de muncă (BEI, 2021); întrucât grupurile decizionale caracterizate de diversitate obțin rezultate mai bune, mai incluzive și mai sustenabile;

K. întrucât femeile din zonele rurale sunt adesea vulnerabile în mod disproporționat la violența sexuală în perioade de război, invazie și

---

13 Raportul special al Global Entrepreneurship Monitor, *„Women's Entrepreneurship 2020/21:Thriving Through Crisis*" (Antreprenoriatul femeilor: 2020/2021: prosperitate prin criză), Londra, 2021.

conflict din cauza izolării, a accesului limitat la servicii de protecție și a infrastructurii de securitate mai slabe;

L. întrucât femeile din zonele rurale sunt adesea subreprezentate în procesele decizionale și în organele de guvernanță, cum ar fi cooperativele agricole, sindicatele și autoritățile locale[14]; întrucât femeile care ocupă funcții de conducere și decizionale servesc drept modele demne de urmat esențiale pentru generațiile următoare;

M. întrucât accesul la date fiabile, comparabile, defalcate în funcție de gen și de teritoriu este o condiție esențială pentru înțelegerea exactă a situației femeilor din zonele rurale și, în consecință, pentru elaborarea, punerea în aplicare și evaluarea unor politici publice eficace care să răspundă adecvat nevoilor femeilor și să contribuie la reducerea inegalităților, deoarece integrarea deplină a femeilor în agricultură și în viața economică contribuie la realizarea obiectivelor UE privind coeziunea economică, socială și teritorială, egalitatea de gen și dezvoltarea durabilă;

N. întrucât așa-numitele roluri și stereotipuri de gen tradiționale influențează în continuare diviziunea muncii în familie și în societate; întrucât reconcilierea vieții profesionale, în special a antreprenoriatului, cu viața de familie rămâne dificilă și continuă să reprezinte o dificultate semnificativă, în special pentru femei; întrucât această dificultate este deosebit de intensă în zonele rurale, montane și insulare, precum și în regiunile ultraperiferice, unde disponibilitatea serviciilor publice, în special de educație, asistență medicală, mobilitate și îngrijire a copiilor, este limitată; întrucât această lipsă a infrastructurii și a mecanismelor de sprijin subminează egalitatea de șanse, creează obstacole în calea dezvoltării depline a potențialului antreprenorial al femeilor, restricționează participarea deplină a femeilor la piața forței de muncă și exacerbează disparitățile între zonele urbane și cele rurale; întrucât femeile care înființează întreprinderi mici în zonele rurale contribuie la reducerea depopulării satelor; întrucât antreprenoriatul femeilor ar trebui promovat prin măsuri intersecționale și cuprinzătoare, asigurând participarea lor egală pe piața forței de muncă, eliminând diferența de remunerare între femei și bărbați și combătând discriminarea pe criterii de gen de pe piața muncii și, în sens mai larg, eradicând stereotipurile de gen, hărțuirea și discriminarea în lumea muncii și în afara acesteia; întrucât decalajele în privința accesului la protecție socială pentru femeile care desfășoară activități independente și soțiile colaboratoare, inclusiv în materie de pensii, concedii medicale și concedii din motive familiale, exacerbează diferențele de remunerare și de pensii

---

14 Institutul pentru politica europeană de mediu, „What is the link between gender equality and agriculture sustainability?” (Care este legătura dintre egalitatea de gen și sustenabilitatea agriculturii?), septembrie 2021.

între femei și bărbați și descurajează antreprenoriatul; întrucât munca de îngrijire neplătită și munca casnică neplătită sunt efectuate preponderent de femei, ceea ce are un impact asupra activității lor în câmpul muncii și a evoluției în carieră și contribuie la diferența de remunerare și de pensii între femei și bărbați; întrucât distribuția inegală și subevaluarea muncii de îngrijire și a muncii casnice, alături de discriminare și stereotipurile de gen continuă să restricționeze timpul și mobilitatea femeilor și accesul lor la drepturi sociale și oportunități în zonele rurale și în regiunile îndepărtate, conducând la pierderea de potențial antreprenorial și la un echilibru mai precar între viața profesională și cea privată;

O. întrucât toate formele de violență de gen, inclusiv violența domestică și sexuală, abuzul psihologic, economic și online și urmărirea în scopul hărțuirii, constituie o încălcare a drepturilor omului, inclusiv a dreptului la autonomia și integritatea corporală și a dreptului de a trăi fără discriminare; întrucât femeile și fetele care trăiesc în zone rurale și în regiuni îndepărtate se confruntă cu bariere suplimentare în ceea ce privește accesul la justiție, protecție, servicii de sprijin și asistență medicală sexuală și reproductivă atunci când se confruntă cu violență pe criterii de gen, din cauza unor factori precum izolarea geografică, lipsa infrastructurii, accesul limitat la servicii specializate, decalajul digital și stigmatizarea socială; întrucât aceste bariere conduc adesea la subraportarea cazurilor, la o vulnerabilitate crescută, la lipsa accesului la servicii de sprijin și la impunitate pentru autori; întrucât ele împiedică participarea deplină a femeilor la viața socială, economică și politică din zonele rurale, din cauza lipsei rețelelor de protecție și a serviciilor specializate, combinată cu importanța persistentă a rolurilor tradiționale de gen, accentuează vulnerabilitatea femeilor, perpetuează situațiile de excluziune și le limitează capacitatea de a-și exercita drepturile fundamentale; întrucât eliminarea acestor bariere este o condiție esențială pentru promovarea egalității de gen, consolidarea coeziunii sociale și dezvoltarea armonioasă a zonelor rurale; întrucât femeile tinere din zonele rurale se confruntă cu rate mai mari ale violenței decât cele din zonele urbane și întrucât, potrivit unui studiu efectuat de Organizația Mondială a Sănătății, una din trei femei la nivel mondial a fost victima violenței fizice sau sexuale, femeile tinere din mediul rural fiind afectate în mod disproporționat;

P. întrucât persistă disparități semnificative între bărbați și femei în ceea ce privește ocuparea forței de muncă în zonele rurale, acestea atingând aproximativ 13 % (față de 10 % în zonele urbane); întrucât, în anumite state membre, aceste disparități depășesc 20 de puncte procentuale; întrucât ele au rămas relativ stabile la nivelul UE din 2012 încoace; întrucât în mai mult de jumătate din statele membre inegalitățile de gen sunt mai pronunțate în zonele rurale decât în orașe; întrucât numeroase femei se află în situații de vulnerabilitate mai accentuată și din cauza condițiilor precare de încadrare în muncă, cum ar fi munca sezonieră, sau, în alte cazuri, deoarece

îndeplinesc roluri „invizibile” neplătite la fermele familiale în calitate de soții colaboratoare, ceea ce conduce adesea la lipsa accesului la protecție socială sau prestații de maternitate; întrucât femeile din regiunile rurale și defavorizate sunt mai susceptibile să se implice în activități antreprenoriale și independente decât cele din regiunile urbane și prospere din punct de vedere economic; întrucât activitățile independente pot fi o formă de muncă ce contribuie la crearea de locuri de muncă și la reducerea șomajului în rândul femeilor, dar necesită dezvoltarea unor măsuri adecvate de protecție socială; întrucât în zonele rurale, ponderea femeilor care desfășoară activități independente este de 38 %; întrucât femeile sunt suprareprezentate în formele precare de activitate independentă; întrucât femeile sunt în același timp o forță motrice esențială pentru prosperitatea economică și incluziunea socială în zonele rurale, în special prin antreprenoriat, promovarea acestuia fiind o prioritate strategică pentru dezvoltarea durabilă a UE;

Q. întrucât pentru antreprenoriat este nevoie de cunoștințe și competențe; întrucât femeile din mediul rural se confruntă cu mai multe obstacole în ceea ce privește accesul la educație decât bărbații; întrucât, în UE, proporția locuitorilor din mediul rural care dețineau cel puțin competențe digitale de bază era în 2019 cu 14 % mai mică decât cea a locuitorilor din mediul urban (48 % față de 62 %); întrucât incluziunea digitală este o cerință esențială pentru a asigura faptul că femeile și fetele au acces la educație și formare de calitate și la piața forței de muncă, de exemplu prin diversificarea activităților agricole, prin muncă de la distanță, inovare și oportunități de angajare, fie la fața locului, fie de la distanță, și beneficiază de pe urma dinamicii inovării tehnologice și în afaceri; întrucât promovarea accesului deplin al femeilor la toate nivelurile de educație, inclusiv, dar nu numai, în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei, artelor și matematicii (STIAM) și al educației financiare, este esențială, având în vedere că, astfel cum reiese din raportul lui Mario Draghi privind viitorul competitivității europene, publicat în septembrie 2024, sunt de două ori mai mulți bărbați decât femei care au absolvit studii în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM), disparități care sunt și mai accentuate în opțiunile profesionale după absolvirea unei forme de învățământ, unde sunt de aproape patru ori mai mulți bărbați decât femei care lucrează în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC), educația putând juca așadar un rol central în eliminarea disparităților de gen, în diversificarea competențelor profesionale și în consolidarea competitivității economice și sociale a zonelor rurale; întrucât integrarea digitală a femeilor contribuie la autonomia lor economică, la coeziunea teritorială și la modernizarea sectorului agricol și a mediului de afaceri;

R. întrucât educația este un instrument esențial pentru promovarea independenței economice a femeilor, eliminarea disparităților salariale de gen și combaterea discriminării pe criterii de gen de pe

piețele muncii; întrucât este urgent nevoie să se asigure educație sexuală și relațională cuprinzătoare și adecvată vârstei în întreaga UE, ca mijloc esențial de a combate stereotipurile de gen și de a promova egalitatea de la o vârstă fragedă; întrucât, deși femeile sunt, în medie, mai educate decât bărbații, ele rămân subreprezentate în profesiile STIAM și adesea părăsesc aceste sectoare din cauza discriminării și a stereotipurilor persistente; întrucât este necesară creșterea investițiilor UE în programe de educație, perfecționare și recalificare pentru a crea condiții de concurență echitabile în domeniile STIAM și pentru a asigura faptul că sectoarele emergente, cum ar fi cel al inteligenței artificiale (IA), nu reproduc prejudecățile de gen existente; întrucât programele de mentorat, centrele de afaceri conduse de femei și sprijinul pentru organizațiile neguvernamentale care activează în domeniul capacitării femeilor în domeniile STIAM sunt importante; întrucât este importantă integrarea dimensiunii de gen în toate politicile și aspectele bugetului UE, inclusiv finanțarea adecvată pentru campanii de sensibilizare la nivelul UE cu privire la programele disponibile și posibilitățile de finanțare;

S. întrucât, în ultimii ani, numărul femeilor care lucrează în agricultură a crescut ușor; întrucât doar 30 % din fermele din întreaga UE sunt gestionate de femei și întrucât aceste ferme tind să fie mai mici decât cele gestionate de bărbați și să aibă venituri mai mici și acces mai redus la sprijin financiar; întrucât acest număr ascunde diferențe semnificative între statele membre în ceea ce privește reprezentarea femeilor în agricultură; întrucât femeile împart adesea cu partenerii lor responsabilitățile de gestionare a fermelor, fără a beneficia de statutul sau de protecția socială asociată activității respective;

T. întrucât, cel puțin la nivelul conducerii sau gestionării fermelor, femeile primesc proporțional mai puțin sprijin din oricare dintre pilonii politicii agricole comune (PAC) decât bărbații; întrucât acest lucru este consecința faptului că femeile tind să gestioneze întreprinderi agricole mai mici, dețin mai puține terenuri și au un acces mai redus la educația formală și specializată[15]; întrucât femeile se confruntă cu mai multe obstacole decât bărbații în ceea ce privește accesul la terenuri, deoarece modelul „din tată în fiu” rămâne larg răspândit în zonele rurale; întrucât dimensiunea mai mică a fermelor deținute de femei, în medie, precum și modelele de producție în general mai ecologice și mai diversificate în care se implică femeile, fac, de asemenea, ca accesul lor la împrumuturi

---

15 Casares Guillen, B., „Women in Rural Development: Integrating a gender dimension into policies for rural areas in Europe” (Femeile și dezvoltarea rurală: integrarea dimensiunii de gen în politicile pentru zonele rurale din Europa), European Evaluation Society, Rotterdam, 2021.

bancare să fie mai dificil[16]; întrucât aceste caracteristici fac totuși ca fermele lor să fie mai reziliente la variațiile climatice și de pe piață și facilitează transferul și continuitatea;

U. întrucât femeile cu dizabilități pot întâmpina mai multe dificultăți în a iniția o afacere proprie; întrucât antreprenoriatul în rândul femeilor mai în vârstă nu este promovat, deși acestea ar trebui considerate ca având un potențial valoros și neexploatat de creștere economică, mai ales în zonele rurale, unde populația îmbătrânește mai rapid decât în zonele urbane; întrucât promovarea antreprenoriatului în rândul femeilor migrante poate oferi oportunități importante pentru integrarea lor pe piața forței de muncă și le poate promova independența economică și capacitarea;

V. întrucât agricultura joacă un rol esențial în zonele rurale în ceea ce privește conservarea resurselor naturale, asigurarea securității alimentare, promovarea dezvoltării economice și a ocupării forței de muncă și sprijinirea comunităților; întrucât participarea activă a femeilor de-a lungul întregului lanț valoric alimentar – de la producție la prelucrare, distribuție și inovare – constituie un factor-cheie pentru competitivitatea, calitatea și sustenabilitatea sectorului;

W. întrucât numărul femeilor care sunt proprietare de exploatații agricole este în creștere în întreaga UE, însă ele continuă să fie o minoritate; întrucât, în 2020, doar 31,6 % din proprietarii de exploatații agricole din UE erau femei[17], gestionând în medie doar 12 % din suprafața agricolă utilizată; întrucât exploatațiile agricole gestionate de femei tind să fie mai mici decât cele gestionate de bărbați și să aibă venituri mai mici și un acces mai redus la sprijin financiar; întrucât aceste statistici ascund diferențe semnificative între statele membre în ceea ce privește reprezentarea femeilor în agricultură;

X. întrucât majoritatea femeilor care lucrează în sectorul agricol sau agroalimentar sunt angajate cu contracte atipice sau cu fracțiune de normă; întrucât fermierii cu vârsta sub 40 de ani gestionează doar 12 % din totalul exploatațiilor agricole din UE și, dintre aceștia, doar 3 % sunt tinere fermiere;

Y. întrucât în zonele rurale, unde tradițiile locale și comunitățile unite sunt adesea coloana vertebrală a societății, înzestrarea tinerilor, în special a fetelor, cu competențe practice orientate spre viitor le va asigura tinerilor posibilitatea de a prospera și a duce mai departe forța patrimoniului lor în era digitală; întrucât recunoașterea juridică

---

16 Camille Tourtelier, Monica Gorman, Saoirse Tracy, „Influence of gender on the development of sustainable agriculture in France” (Influența genului asupra dezvoltării agriculturii sustenabile în Franța), Journal of Rural Studies, 2023.

17 Eurostat, ‘Farmers and the agricultural labour force – statistics” (Fermierii și forța de muncă din agricultură – statistici)’,.

a femeilor în agricultură, artizanat tradițional și în sectoarele creative și sprijinul prin sistemele de securitate socială contribuie la reziliența economică locală, la dezvoltare, la conservarea culturală și la reînnoirea generațiilor; întrucât femeile din zonele rurale primesc adesea remunerații mai mici decât bărbații și întrucât asigurarea egalității de remunerare pentru aceeași muncă este esențială pentru a face antreprenoriatul mai atractiv și a facilita atât înființarea de întreprinderi, cât și un stil de viață sustenabil în zonele rurale;

Z. întrucât, de la gemurile sau dulcețurile artizanale până la produsele de catering proaspete de fermă și produsele alimentare inovatoare, femeile din mediul rural sunt adesea în avangarda îmbinării patrimoniului local cu antreprenoriatul, creând astfel întreprinderi solide și sustenabile care își sprijină comunitățile și păstrează cultura gastronomică locală pentru generațiile viitoare;

AA. întrucât programul LEADER, prin implicarea părților interesate de la nivel local în elaborarea și punerea în aplicare a strategiilor, în procesul decizional și în alocarea resurselor pentru dezvoltarea zonelor lor rurale, a fost un instrument deosebit de eficient pentru sprijinirea femeilor lidere și antreprenoare din mediul rural;

AB. întrucât sprijinul pentru participarea femeilor la antreprenoriatul digital și inovator consolidează dezvoltarea economică și competitivitatea, în special în zonele insulare și regiunile ultraperiferice, contribuind la depășirea barierelor create de izolarea geografică;

AC. întrucât capacitarea femeilor în agricultura și economia rurală europeană este esențială nu numai pentru realizarea egalității de gen, ci și pentru încurajarea dezvoltării rurale durabile, în concordanță cu obiectivul de dezvoltare durabilă nr. 5 al ONU privind egalitatea de gen;

AD. întrucât femeile din mediul rural joacă un rol vital în conservarea și îmbogățirea portului clasic și tradițional;

AE. întrucât femeile din UE primesc în prezent doar 1-2 % din finanțarea cu capital de risc, ceea ce evidențiază necesitatea de a consolida instrumentele de finanțare receptive la dimensiunea de gen și de a asigura accesul egal la oportunități de investiții;

AF. întrucât datele defalcate în funcție de gen și consultarea părților interesate sunt esențiale pentru elaborarea unor politici de antreprenoriat rural care să răspundă în mod eficace nevoilor specifice ale femeilor, întrucât, pentru a răspunde provocărilor specifice cu care se confruntă femeile în agricultură, Comisia și statele membre trebuie să țină mai bine seama de impactul politicilor agricole asupra femeilor,

Capacitarea antreprenoarelor

1. evidențiază că antreprenoarele, inclusiv cele din regiuni îndepărtate și ultraperiferice, reprezintă factori-cheie ai inovării, coeziunii și competitivității în regiunile rurale, insulare și ultraperiferice; solicită îmbunătățirea accesului la toate finanțările, mai cu seamă la finanțarea inovării, la programe de sprijin adaptate întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și la oportunitățile din cadrul economiei verzi și digitale, asigurând participarea deplină a antreprenoarelor pe piețele emergente; cere să se extindă accesul la investițiile private și să se promoveze oportunitățile pe piața liberă; subliniază că antreprenoarele trebuie să beneficieze pe deplin de foaia de parcurs strategică a Busolei pentru competitivitate, care urmărește să revitalizeze dinamismul Europei și să îi accelereze creșterea economică prin crearea unui mediu de sprijin pentru start-upurile inovatoare tinere, prin promovarea poziției de lider a Europei în sectoarele industriale cu rată mare de creștere pe baza tehnologiilor revoluționare și prin încurajarea răspândirii tehnologiilor în întreprinderile și IMM-urile consacrate; cere insistent în acest scop ca strategia UE să se axeze mai mult pe adoptarea unei abordări integrate și transversale a realității și pe dificultățile pe care regiunile ultraperiferice le întâmpină în toate politicile publice ale Uniunii, după caz; insistă asupra ideii că fiecare persoană din Europa ar trebui să aibă dreptul și posibilitatea de a-și construi o viață împlinită în regiunea sa de origine – și anume dreptul de a rămâne;

2. accentuează că egalitatea de gen este fundamentală pentru realizarea agendei de competitivitate economică a UE, deoarece participarea deplină și egală a femeilor la piața forței de muncă, la piața antreprenoriatului și la sistemul de inovare îmbunătățește productivitatea și promovează creșterea sustenabilă și incluzivă, care consolidează în ansamblu competitivitatea pe plan mondial a Uniunii; subliniază că lipsa serviciilor de îngrijire a copiilor accesibile și la prețuri rezonabile rămâne unul dintre principalele obstacole în calea participării depline a femeilor la antreprenoriat și la ocuparea forței de muncă în zonele rurale, îndepărtate și insulare; invită statele membre să acorde prioritate investițiilor în educația și îngrijirea timpurie a copiilor în cadrul programelor finanțate din Fondul social european Plus (FSE+) și Fondul european de dezvoltare regională (FEDR); invită insistent Comisia și statele membre să consolideze mecanismele de sprijinire a antreprenoriatului feminin în zonele rurale, mai ales prin înlesnirea accesului la credite, inovare și instrumente financiare adecvate, promovând astfel autonomia economică a femeilor și diversificarea activităților agricole;

3. cere să se conceapă programe care să asigure accesul femeilor la educație în domenii precum digitalizarea, finanțele și administrarea afacerilor, inclusiv prin inițiative orientate către piață și parteneriate cu sectorul privat; solicită să se promoveze antreprenoriatul și inovarea prin rețele structurate de mentorat și prin platforme de învățare reciprocă, mai cu seamă în domenii precum digitalizarea, finanțele și administrația; subliniază, de asemenea, importanța

inițiativelor de sensibilizare care urmăresc să promoveze disponibilitatea și beneficiile acestor rețele și platforme în rândul fermierelor, încurajând astfel o mai mare participare și capacitarea agricultoarelor; pune în evidență valoarea potențială pe care o are un sprijin axat pe rezultate al UE atunci când este vorba de a contribui la lansarea unor inițiative la nivel local, precum rețelele de afaceri care întăresc antreprenoriatul feminin și implicarea comunității în zonele rurale, încurajând totodată cooperarea sectorului privat pentru toți cetățenii din mediul rural, inclusiv pentru femei; constată că administrarea unei firme poate crea locuri de muncă și venituri și astfel valoare adăugată pentru întreprinderi și societate în ansamblu; observă succesul proiectelor care promovează mentoratul și învățarea reciprocă în rândul antreprenoarelor; invită Comisia să se bazeze pe astfel de inițiative de succes și să învețe din ele atunci când elaborează și extinde programele de mentorat și de învățare reciprocă în întreaga UE, pentru a se asigura că antreprenoarele pot beneficia pe deplin de schimbul de cunoștințe și de structurile de sprijin; subliniază că este important să se acționeze încă dintr-o etapă precoce a educației pentru a combate activ stereotipurile de gen ce încă limitează accesul femeilor la anumite sectoare economice și funcții de conducere, cu scopul de a asigura egalitatea de șanse și de a consolida contribuția femeilor la dinamismul economic și social al zonelor rurale și insulare și al regiunilor muntoase și ultraperiferice;

4. accentuează importanța unui sprijin egal pentru antreprenoriatul feminin, constând în sprijin și resurse prevăzute special în acest scop, indiferent dacă acest sprijin se acordă în STIAM, TIC, economia socială, serviciile de transport, întreprinderile meșteșugărești și de îngrijire și altele; subliniază că este important să se acorde sprijin tinerelor din zonele rurale care intră în domenii profesionale în care predomină tradițional bărbații, recunoscând succesul lor tot mai mare și deschiderea tot mai mare a multor întreprinderi către talentul și inovarea aduse de femei, continuând totodată să promoveze o cultură a incluziunii și a sprijinului la locul de muncă; invită Comisia și statele membre să promoveze programe de mentorat și formare pentru antreprenoare, cu un accent special pe mamele care se reîntorc pe piața muncii după concediul de maternitate sau concediul pentru creșterea copilului și pe părinții copiilor mici din zonele rurale, astfel încât să fie posibilă participarea la aceste programe în paralel cu îndeplinirea responsabilităților de îngrijire și să se reducă poverile disproporționate care apasă asupra femeilor;

5. încurajează Comisia și statele membre să conceapă programe care să susțină întreprinderile conduse de femei, programe care să prevadă formare în domeniul antreprenoriatului și conducerii, rețele locale de întreprinderi și schimburi de cunoștințe sectoriale în industriile esențiale, acordând o atenție deosebită zonelor rurale și insulare și regiunilor ultraperiferice; solicită o mai bună formare

privind normele pieței unice a UE, utilizarea platformelor online de comerț electronic și participarea la târgurile comerciale internaționale; evidențiază că îmbunătățirea accesului antreprenoarelor la piețele de export va mări competitivitatea, reziliența și valoarea adăugată a economiilor rurale; observă că prin extinderea accesului la internet la prețuri accesibile, oferirea unor programe de formare adaptate, care valorifică punctele forte ale femeilor, și încurajarea politicilor care promovează participarea egală, femeile din mediul rural sunt tot mai pregătite să depășească barierele și să își asume roluri active, de conducere, în economia digitală;

6. încurajează crearea de rețele de cooperative și de asociații ale femeilor, în sectorul agroalimentar, promovând modele de afaceri sustenabile, circulare și cu valoare adăugată locală, cu un accent deosebit pe agricultura ecologică, prelucrarea artizanală și vânzările directe;

7. salută angajamentul Comisiei de a crea o platformă pentru „femeile din agricultură”, pentru că ar fi un forum de dezbatere și schimb de bune practici menit să consolideze participarea și să promoveze egalitatea de șanse în sectorul agroalimentar; invită Comisia să prezinte Parlamentului un raport anual privind activitățile și rezultatele acestei platforme; invită totodată Comisia să se asigure că activitatea acestei platforme este avută în vedere cum se cuvine la pregătirea și dezvoltarea viitoarelor inițiative în materie de politici în domeniul agriculturii și al dezvoltării rurale;

8. invită insistent statele membre să promoveze și să pună în evidență povești de succes despre antreprenoare din regiuni rurale și ultraperiferice prin campanii de informare, inclusiv în mass-media tradițională și pe platformele de comunicare socială, pentru a mări vizibilitatea, încrederea și implicarea comunității; remarcă în acest context că este important să se dezvolte alfabetizarea financiară, vizând în special femeile, fiindcă există o diferență între femei și bărbați în ceea ce privește cunoștințele financiare – în UE, bărbații au obținut în medie un punctaj cu 18 procente mai mare decât femeile într-un sondaj despre cunoștințele financiare realizat de Comisia Europeană[18]; cere măsuri menite să încurajeze femeile să recurgă la abordări locale și ascendente în comunitățile lor, precum și să promoveze, printre alte inițiative, rețele pentru a sprijini implicarea femeilor; solicită campanii bine direcționate care să prezinte imagini moderne ale femeilor din agricultură, pentru a atrage tinerele către activități de antreprenoriat în sectorul agricol;

---

18 Comisia Europeană, „Monitoring the level of financial literacy in the EU” (Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE), sondajul Eurobarometru Flash 525, 2023.

9. invită Comisia, statele membre și Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE) ca, în cooperare cu partenerii sociali, să analizeze în continuare principalele obstacole din calea ocupării forței de muncă și a antreprenoriatului în rândul femeilor, inclusiv în regiunile ultraperiferice și îndepărtate, și să propună motivante pentru depășirea acestor obstacole din calea creșterii și a prosperității; invită Comisia și statele membre să sprijine întreprinderile conduse de femei, asigurând consultanță juridică și tehnică prin schimburi de bune practici, ajutând antreprenoarele să depășească izolarea din zonele rurale și să devină mai competitive și mărind ponderea antreprenoarelor și a lucrătoarelor independente în zonele rurale ale UE;

10. invită statele membre să folosească analizele și concluziile EIGE privind antreprenoriatul și activitățile independente în rândul femeilor în toate statele membre, asigurându-se că se colectează date de bună calitate și comparabile și asigurând indicatori coerenți pentru accesul la finanțare, ratele de supraviețuire a întreprinderilor, creșterea economică, reprezentarea sectorială și inovarea, să publice bilanțuri anuale comparative la nivelul UE și la nivel național pentru a monitoriza progresele, a identifica regiunile rămase în urmă (inclusiv regiunile îndepărtate, insulare și ultraperiferice și zonele rurale) și a promova transparența, să identifice și să extindă bunele practici și poveștile de succes documentate de EIGE (cum ar fi rețelele de mentorat, programele de investiții incluzive, centrele de afaceri conduse de femei și rețelele *peer-to-peer* – și să le răspândească în zonele rurale, să propună instrumente financiare cu țintă precisă, scheme de garanții și inițiative de consolidare a capacităților bazate pe obstacolele identificate de EIGE (de exemplu, deficitele rețelelor, prejudecățile la luarea deciziilor de finanțare, lipsa modelelor demne de urmat) pentru a elimina decalajul în materie de punere în aplicare, precum și să le ofere autorităților naționale și regionale asistență tehnică și consolidarea capacităților pentru a integra perspectiva de gen în programele de antreprenoriat, asigurând alinierea cu metodologia EIGE, cu bunele sale practici și cu cadrul său privind indicele egalității de gen; invită Comisia și statele membre să colecteze date defalcate în funcție de gen pentru a obține o imagine generală cuprinzătoare a poziției socioeconomice a femeilor din mediul rural și să ia în considerare dimensiunea de gen atunci când elaborează, pun în aplicare și evaluează politicile și programele din domeniul dezvoltării rurale; reliefează că este important să se evalueze impactul pe care îl are elaborarea unor astfel de propuneri pentru realizarea obiectivelor de integrare a perspectivei de gen în zonele rurale; cere să se includă date defalcate în funcție de gen în evaluările programelor UE, pentru ca investițiile publice să sprijine efectiv antreprenoriatul feminin și să contribuie la eliminarea diferenței dintre bărbați și femei atunci când este vorba de accesul la finanțare și de oportunități economice;

11. susține strategia Comisiei privind uniunea economiilor și a investițiilor, precum și crearea și extinderea unor instrumente financiare incluzive, printre care și inițiativa privind contul de economii pentru investiții cu marca UE, menită să extindă și să înlesnească accesul la finanțare al întreprinderilor din UE conduse de femei, și observă că strategia ar trebui să integreze perspectiva de gen; în acest scop, consideră binevenită lansarea „Finance Europe”, o etichetă pentru produsele de investiții și de economii pe termen lung din UE ce își plasează 70 % din active în întreprinderi europene;

12. invită Comisia să introducă un „fond pentru femei fondatoare” prin care să se acorde un sprijin financiar precis direcționat și să se ofere ocazii de investiții întreprinderilor conduse de femei; subliniază că un astfel de fond ar mări capacitatea FEI de a sprijini fondurile de investiții în societăți necotate și fondurile cu capital de risc, contribuind în același timp și la eliminarea diferenței de finanțare dintre femei și bărbați și la obținerea competitivității în întreaga UE; cere să se adopte măsuri care să combată prejudecățile de gen în accesul la finanțare, în concordanță cu Directiva privind femeile în consiliile de administrație[19], printre care și o rețea europeană de investitori conștienți de nevoia importantă de echilibru de gen, precum și instrumente și obiective prevăzute expres (cum ar fi, de pildă, microfinanțarea, garanțiile și capitalurile proprii) adaptate IMM-urilor rurale conduse de femei;

13. evidențiază că antreprenoarele din mediul rural au puterea de a transforma ideile locale în povești de succes la nivel transfrontalier în UE; salută promovarea instrumentelor digitale moderne, a libertății de circulație și a liberului schimb în UE, care ajută întreprinderile rurale conduse de femei să acceseze noi piețe, să colaboreze la nivel transfrontalier și să își pună serviciile și produsele autentice, fabricate la nivel local, la dispoziția clienților din întreaga Europă; observă că, deși anumite afaceri locale au un potențial continental neexploatat, unele state membre nu au capacitatea geografică de a participa la această activitate economică transfrontalieră;

14. recunoaște că investițiile în infrastructura digitală, dezvoltarea competențelor și cadrele incluzive de ale politicilor digitale au luat un avânt tot mai mare și că există un angajamentul clar în favoarea lor, creând astfel ocazii promițătoare de capacitare a femeilor din mediul rural și de a le face să beneficieze pe deplin de tranziția digitală; evidențiază cât sunt de importante investițiile cu țintă

---

19 Directiva (UE) 2022/2381 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 noiembrie 2022 privind consolidarea echilibrului de gen în rândul administratorilor societăților cotate la bursă și măsuri conexe (JO L 315, 7.12.2022, p. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2381/oj).

precisă în infrastructura digitală, posibilitățile de perfecționare profesională și de recalificare, dezvoltarea competențelor și în cadrele incluzive de politici digitale, care să garanteze că femeile din mediul rural, îndeosebi femeile din zonele insulare și din regiunile ultraperiferice, pot participa pe deplin la tranziția digitală; invită Comisia să reducă sarcinile administrative; accentuează că egalitatea de gen este esențială pentru o tranziție digitală de succes, deoarece participarea deplină a femeilor în sectoarele digitale îmbunătățește inovarea și reziliența economică; invită Comisia să se asigure că egalitatea de gen este integrată în obiectivele tuturor politicilor digitale și programelor de dobândire a competențelor, pentru ca femeile să beneficieze în mod egal de oportunități în economia digitală aflată în continuă evoluție;

15. invită statele membre să se asigure că sistemele naționale de învățământ, inclusiv sistemele de învățământ profesional și terțiar și sistemele care deservesc regiunile rurale și îndepărtate, oferă un acces solid la competențe digitale și educație în domeniile STIM, în moduri care capacitează atât fetele, cât și băieții să își exploateze potențialul deplin; evidențiază că trebuie promovate opțiunile de carieră în antreprenoriat, fără stereotipuri, și că egalitatea de gen și educația financiară trebuie incluse în programele școlare; relevă cât sunt de importante programele de mentorat, modelele feminine demne de urmat și parteneriatele între școli, universități, întreprinderi și organizațiile societății civile pentru a inspira fetele să urmeze cariere în domeniile STIM; cere să se includă obiectivele egalității de gen în Planul de acțiune pentru educația digitală, precum și finanțare cu țintă precisă din partea Uniunii și de la nivel național pentru a sprijini femeile și fetele din domeniile digitale emergente, cum ar fi IA, știința datelor și tehnologiile verzi;

16. solicită măsuri cu țintă precisă menite să îmbunătățească accesul femeilor la ocazii de perfecționare profesională și recalificare, precum și la informații despre formarea în domeniul antreprenoriatului, la programe finanțate de UE și la scheme de finanțare pentru întreprinderi în zonele rurale, insulare și în regiunile ultraperiferice;

17. cere ca programele de promovare a inovării în zonele rurale să prevadă explicit măsuri destinate femeilor ca grup-țintă, de exemplu, prin servicii de informare ușor accesibile, ateliere de inovare dedicate femeilor și campanii active de sensibilizare adresate femeilor care conduc ferme;

18. încurajează statele membre să recunoască și să sprijine competențele tradiționale ale femeilor din mediul rural, cum ar fi producția de îmbrăcăminte și împletirea de coșuri, ca bunuri culturale vitale care conservă patrimoniul și creează oportunități economice, date fiind rolurile esențiale ale femeilor în agroturism, în artizanat, în producția artizanală de alimente, în marketingul direct

și în lanțurile valorice regionale; cere să se investească în programe de formare profesională adaptate femeilor și fetelor din mediul rural, dându-le posibilitatea de a obține venituri durabile și de a păstra mijloacele de subzistență ale familiei; subliniază, în plus, că femeile pot ajuta la eliminarea decalajului digital și la deblocarea potențialului lor uriaș de a deveni inovatoare, antreprenoare și lidere ale comunităților, deschizând calea pentru societăți mai incluzive, dinamice și reziliente;

19. evidențiază că atunci când sprijină o întreprindere rurală condusă de o femeie cu scopul de a asigura incluziunea deplină și capacitarea femeilor în toată diversitatea lor, capitalul de risc transmite un semnal de încredere puternic, făcând antreprenoarea mai încrezătoare și oferindu-i vizibilitate mai mare în ecosistemul de afaceri; remarcă, de asemenea, potențialul investitorilor providențiali care pot interveni chiar și mai devreme, oferind finanțare de tip *seed* pentru a ajuta antreprenorii să facă primii pași; observă că investitorii providențiali sunt dispuși să își asume riscuri susținând idei noi sau nevalidate, în special atunci când văd că viziunea și angajamentul fondatorului au potențial; subliniază că acest tip de sprijin este esențial în zonele rurale, unde întreprinderile pot să nu îndeplinească criteriile de finanțare tradiționale; reamintește că capitalul de risc de mare amploare se concentrează asupra zonelor urbane, organizațiile de capital de risc având adesea sediile în orașe, în timp ce investitorii providențiali sunt adesea mai implicați la nivel local, având un interes personal de a sprijini comunitățile rurale și de a capacita femeile ca forță pentru reînnoirea locală și economică;

20. solicită măsuri cu țintă precisă care să dea femeilor mai mult acces la terenuri, finanțare, educație și formare, inclusiv la opțiuni flexibile, în special femeilor care aspiră să devină fermiere și proprietare de afaceri; evidențiază că trebuie eliminate barierele structurale și instituționale, inclusiv dificultățile de a obține un statut juridic pentru o activitate agricolă, normele fiscale și de protecție socială care dezavantajează femeile în cuplurile de fermieri, precum și obstacolele administrative privind proprietatea asupra fermelor, care dezavantajează femeile; accentuează că femeile și bărbații care vor să desfășoare activități antreprenoriale ar trebui încurajați să facă acest pas, deoarece înființarea unei afaceri poate crea locuri de muncă și venituri și deci valoare adăugată pentru societate; invită cooperativele agricole și organizațiile de producători finanțate în cadrul PAC să introducă succesiv cote minime de reprezentare de gen în organele lor de conducere, asigurând accesul egal al femeilor la structurile decizionale; reliefează că această participare va îmbunătăți competitivitatea întreprinderilor rurale, exploatând potențialul inovator și competențele de conducere ale femeilor;

21. subliniază că femeile aflate în situații precare, cum ar fi lucrătoarele migrante, în special cele care lucrează în agricultură, femeile cu dizabilități, femeile care sunt de mult timp șomere și femeile în

vârstă, ar trebui să fie special vizate prin programe de sprijinire a accesului femeilor la antreprenoriat și la activități independente în zonele rurale;

22. invită Comisia și statele membre să promoveze antreprenoriatul feminin, inclusiv rețele speciale pentru succesiunea întreprinderilor și mentorat, și să elaboreze programe de finanțare sau măsuri de sprijin, incluzând îndrumări oferite într-un punct unic, de așa manieră încât întreprinderile și părțile interesate mici să fie eligibile pentru a le accesa și ca sarcina administrativă să fie menținută proporțională cu dimensiunea, dat fiind că întreprinderile și fermele deținute de femei sunt, în medie, mai mici decât cele deținute de bărbați; invită Comisia și statele membre să se asigure că și persoanele fizice și organizațiile pot obține o imagine de ansamblu a posibilităților de finanțare și pot candida pentru a le obține și că li se acordă asistență în acest sens; invită Comisia să propună măsuri specifice care să sprijine tinerele fermiere și antreprenoarele din domeniul agroalimentar, inclusiv stimulente financiare, precum și inițiative menite să înlăture barierele structurale și culturale din calea accesului la terenuri și a transferului fermelor între generații; evidențiază că reînnoirea generațiilor este esențială pentru menținerea și dezvoltarea activităților agricole, care asigură atât securitatea alimentară, cât și vitalitatea comunităților rurale; invită Comisia să propună mai ales măsuri specifice destinate tinerelor fermiere în cadrul PAC;

23. încurajează statele membre și autoritățile regionale și locale să folosească fondurile structurale și de investiții ale UE pentru a sprijini și promova antreprenoarele și lucrătoarele independente; accentuează că trebuie desfășurate campanii de sensibilizare și de informare cu privire la posibilitățile actuale și viitoare de finanțare din partea UE destinate antreprenoarelor din zonele rurale;

24. solicită să se stabilească o „procedură accelerată” pentru accesul la finanțare și achiziții al pentru microîntreprinderilor și întreprinderilor mici conduse de femei în zonele rurale; evidențiază că acest mecanism ar trebui să presupună reducerea sarcinilor administrative și simplificarea procedurilor, precum și introducerea de credite pentru înființarea de întreprinderi care să permită lansarea de activități comerciale; pune în relief rolul important al microcreditelor în îmbunătățirea incluziunii financiare a femeilor, profitând pe deplin de oportunitățile pieței și de cele sociale pentru accesul la piețele financiare; consideră oportune fondurile publice și private care pun în aplicare politici privind egalitatea de gen, diversitatea și incluziunea; apreciază exemplele în care fonduri private s-au angajat să măsoare și să urmărească reprezentarea de gen și să își comunice anual și public constatările;

25. invită Comisia să aloce finanțare suficientă în cadrul programelor relevante pentru a sprijini întreprinderile conduse de femei din

zonele rurale și îndepărtate, în special în sectoarele inovatoare și în sectorul turismului, prin măsuri adecvate în cadrul programelor relevante, în măsura posibilului; invită Comisia și statele membre să găsească soluții la problema subreprezentării disproporționate a persoanelor cu dizabilități pe piața forței de muncă, în special a femeilor, introducând măsuri specifice, inclusiv stimulente adecvate și măsuri de sprijin pentru angajatorii și întreprinderile care recrutează persoane cu dizabilități, ținând seama de capacitatea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici; subliniază că este necesară promovarea ocupării forței de muncă în rândul femeilor cu dizabilități, inclusiv în IMM-uri, și prin activități independente, cu ajutorul unor stimulente cu țintă precisă, al unor obiective privind locurile de muncă ale persoanelor cu dizabilități și al unor parcursuri de formare adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități;

26. invită Comisia și statele membre să se asigure că antreprenoriatul feminin din zonele rurale și insulare și din regiunile ultraperiferice este sprijinit așa cum se cuvine în cadrul financiar multianual (CFM) post-2027, inclusiv prin finanțare acordată în cadrul programelor relevante precum PAC, inclusiv POSEI, Orizont Europa, programul LEADER și Europa digitală; evidențiază că este important să se înlesnească accesul la finanțarea din partea UE al întreprinderilor rurale, al cooperativelor și proiectelor comunitare conduse de femei; solicită integrarea dimensiunii de gen în buget în toate domeniile de politică și în toate bugetele, căci acest lucru ar face posibil ca politicile UE să servească cu adevărat tuturor femeilor, mai cu seamă antreprenoarelor; afirmă din nou că este nevoie de o strategie cuprinzătoare a UE pentru antreprenoriatul feminin în zonele rurale și insulare și în regiunile ultraperiferice și solicită ca acestei strategii să i se aloce expres resurse financiare și mecanisme de finanțare specifice; invită, în plus, Comisia să mențină sau să majoreze bugetul delimitat afectat programului LEADER; invită Comisia și statele membre să consolideze programul LEADER prin reducerea sarcinii administrative a autorităților locale și prin simplificarea accesului la acesta, prin promovarea asumării la nivel local a proiectelor de dezvoltare plasate sub responsabilitatea comunității și prin încurajarea participării femeilor la grupurile de acțiune locală;

27. regretă că nu există acces suficient la servicii de îngrijire a copiilor și de îngrijire pentru antreprenoarele din zonele rurale; încurajează investițiile în infrastructura de îngrijire și promovarea unor politici favorabile familiei pentru familii în toată diversitatea lor, cu scopul de a sprijini echilibrul între viața profesională și cea privată al antreprenoarelor; încurajează statele membre și regiunile să elaboreze politici speciale pentru regiunile ultraperiferice, în conformitate cu articolul 349 din TFUE, ținând seama de izolare, îmbătrânirea populației și deficitul de servicii și asigurând măsuri adaptate la realitatea femeilor din aceste teritorii;

28. observă cât este de importantă simplificarea pentru competitivitate; invită Comisia și statele membre să simplifice cerințele administrative și de raportare, inclusiv cele privind recurgerea la îndrumările oferite într-un punct unic, astfel încât întreprinderile mici, cooperativele și inițiativele comunitare conduse de femei să poată accesa finanțarea fără o sarcină disproporționată, și să asigure accesul precis direcționat la sprijin financiar prin programele de finanțarea ale UE, pentru a promova antreprenoriatul feminin, inclusiv rețelele specifice pentru succesiunea întreprinderilor și mentorat;

Integrarea perspectivei de gen

29. invită statele membre să asigure o educație completă, adecvată vârstei, integrarea competențelor și materiilor digitale, inclusiv în zonele rurale și îndepărtate, și să ofere un acces corespunzător la competențele digitale și la educația în domeniile STIAM, ținând seama de dimensiunea de gen, combătând stereotipurile și dând fetelor posibilitatea de a-și valorifica pe deplin potențialul; invită Comisia să asigure o educație sexuală și relațională completă și adecvată vârstei pentru băieți și fete, în cadrul căreia să se conteste stereotipurile de gen și să se predea consimțământul și drepturile, o educație incluzivă, bazată pe respectul reciproc și pe nediscriminare, care să promoveze totodată capacitarea deplină a femeilor tinere pentru a participa pe picior de egalitate la societate și la piața muncii, deoarece autonomizarea economică este esențială pentru încurajarea unei economii mai competitive și mai reziliente;

30. invită Comisia și statele membre să asigure colectarea sistematică, analiza și difuzarea unor date statistice fiabile, actualizate și defalcate în funcție de gen, vârstă, teritoriu și sector, care să servească ca temelie pentru politicile publice bazate pe dovezi, în strânsă cooperare cu Eurostat, institutele naționale de statistică și observatoarele regionale; subliniază că este important să se evalueze impactul pe care elaborarea unor astfel de propuneri îl are pentru contribuțiile la realizarea obiectivelor de integrare a perspectivei de gen în zonele rurale;

31. evidențiază potențialul transformator al IA, al platformelor online și al instrumentelor de muncă de la distanță pentru facilitarea participării femeilor la economie în mediile rurale;

32. invită insistent statele membre să pună la dispoziție acțiuni de formare, servicii de urgență și infrastructură care să țină seama de dimensiunea de gen, pentru a atenua impactul crizelor asupra comunităților rurale, îndepărtate și ultraperiferice;

33. invită Comisia să se asigure că include în răspunsul său la crize umanitare kituri de igienă menstruală ca element standard al tuturor răspunsurilor sale la situații de urgență;

34. reamintește că în raportul său special nr. 10/2021 privind integrarea perspectivei de gen în bugetul UE, Curtea de Conturi Europeană a constatat că Comisia nu a integrat așa cum se cuvine perspectiva de gen și nu a utilizat suficient date și indicatori defalcați în funcție de sex; evidențiază mai cu seamă că Curtea de Conturi Europeană a regretat că sistemul de plăți directe al PAC „nu lasă loc pentru acțiuni pozitive în ceea ce privește femeile” și a remarcat că „există o nevoie clară de analiză de gen a sprijinului pentru venit acordat fermierilor prin intermediul plăților directe, inclusiv în ceea ce privește distribuția veniturilor și relația cu proprietatea asupra terenurilor, cu terenurile eligibile și cu destinatarii plăților”; observă că, deoarece fermele deținute de femei sunt, în medie, mai mici decât cele deținute de bărbați, un sistem de plăți directe bazat pe suprafață dezavantajează inevitabil fermierele; este profund îngrijorat că nu s-au înregistrat aproape deloc îmbunătățiri în aceste privințe, nici în actuala PAC, nici în proiectul publicat la 16 iulie 2025;

35. invită Comisia și statele membre să promoveze campanii de sensibilizare și programe de consolidare a capacităților privind drepturile sociale și în materie de muncă ale femeilor, în special în zonele rurale și îndepărtate, inclusiv drepturile la protecție socială, concediu de maternitate, sănătate și siguranță la locul de muncă, cu scopul de a consolida participarea deplină și în cunoștință de cauză a acestora la viața economică și socială;

Cultura tradițională și artizanatul tradițional

36. apreciază comunitățile care păstrează patrimoniul și tradițiile locale și care promovează și adoptă inițiative care sprijină agricultura locală condusă de femei, precum și păstrarea și promovarea artizanatului tradițional, adesea practicat și menținut de asociațiile locale ale femeilor, inclusiv de asociațiile locale de ale femeilor din mediul rural, de grupuri culturale, monumente și muzee; recunoaște că aceste activități au o contribuție esențială la diversificarea economică, la păstrarea patrimoniului cultural și imaterial, la consolidarea turismului sustenabil și încurajează recunoașterea culturală în comunitatea locală, care este o dimensiune deseori nevăzută și neapreciată îndeajuns a economiei din mediul rural; subliniază, de asemenea, că implicarea activă a femeilor în aceste practici întărește coeziunea socială, identitatea teritorială și atractivitatea zonelor rurale;

37. pune în evidență rolul asociațiilor organizate ale fermierelor și ale femeilor din mediul rural de coloană vertebrală a dezvoltării antreprenoriale, sociale și culturale în zonele rurale; solicită ca aceste organizații să fie întărite structural și implicate în punerea în practică a măsurilor privind egalitatea de gen, în special în predarea de cursuri de formare, în desfășurarea programelor de mentorat, în acordarea de asistență medicală și în consilierea start-upurilor;

38. scoate în evidență potențialul uriaș al artizanatului tradițional și al economiilor locale circulare, în special pentru femeile aflate în situații precare, inclusiv pentru femeile în vârstă, femeile cu dizabilități, femeile migrante și femeile care trăiesc în sărăcie; invită Comisia și statele membre să sprijine antreprenoriatul intergenerațional și multicultural și lanțurile valorice bazate pe artizanat prin acțiuni de formare, finanțare și vizibilitate;

39. subliniază că multe întreprinderi conduse de femei din zonele rurale sunt mici și se axează adesea pe mai multe activități și pe caracterul polivalent al agriculturii, îmbinând, de pildă, agricultura cu turismul, artizanatul sau serviciile sociale; solicită programe de sprijin care să ia în considerare explicit aceste asocieri;

40. evidențiază că prin implicarea în activitățile de artizanat precum confecționarea de îmbrăcăminte tradițională, brodatul, țesutul și prin cunoașterea materialelor și a modelelor locale transmise din generație în generație, femeile păstrează viu patrimoniul cultural, pe care îl îmbogățesc cu propria lor creativitate și c propriul spirit de inovare; recunoaște că contribuția femeilor nu doar că păstrează tehnicile tradiționale, ci și inspiră noile generații să prețuiască autenticitatea, calitatea și identitatea în moda destinată femeilor în toată diversitatea lor;

41. încurajează promovarea programelor de învățare pe tot parcursul vieții care vizează femeile din zonele rurale și care asigură oportunități continue de actualizare a cunoștințelor și de dobândire a unor competențe noi; subliniază că este importantă recunoașterea oficială a educației precedente pentru a valorifica experiența dobândită în afara contextelor de educație formală și pentru a facilita integrarea sau reintegrarea pe piața forței de muncă; recomandă, de asemenea, punerea în aplicare a unor inițiative specifice de incluziune digitală pentru femeile în vârstă din zonele rurale și îndepărtate și din regiunile ultraperiferice, cu scopul de a reduce decalajul digital intergenerațional și teritorial și de a le consolida în același timp autonomia, participarea socială și incluziunea deplină în tranziția digitală;

42. observă că eforturile de la nivel local nu numai că susțin metodele agricole și meșteșugurile artizanale înrădăcinate în tradiție, ci servesc și ca expresii vii ale patrimoniului cultural, aducând adesea omagii realizărilor femeilor și fetelor în beneficiul comunității și al umanității în general;

43. accentuează că este importantă promovarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții în zonele rurale, pentru a susține un standard pozitiv de sănătate mintală în rândul femeilor în vârstă din mediul rural;

44. solicită mai multă vizibilitate pentru exemplele care scot în evidență talentele și dedicarea femeilor care practică un meșteșug și a fermierelor, deoarece aceste comunități creează atracții unice care aduc turiști, generând astfel oportunități economice sustenabile și exemple tangibile ale patrimoniului rural și cultural;

45. solicită un sprijin mai amplu pentru conservarea tradițiilor meșteșugărești vechi de secole, cum ar fi țesutul, brodatul și olăritul, producția artizanală de alimente și prelucrarea alimentelor la fermă, precum și pentru menținerea lanțurilor valorice locale și a agroturismului, așa cum au încurajat aceste eforturi numeroase asociații rurale conduse de femei; recunoaște rolul important pe care îl au organizațiile femeilor din mediul rural în conservarea patrimoniului cultural și promovarea coeziunii sociale, remarcând unele exemple de succes irlandeze, cum ar fi Irish Countrywomen's Association și centrele comunitare locale ale femeilor, care reușesc să promoveze competențele, implicarea comunitară și oportunitățile economice pentru femeile din mediul rural; invită Comisia să sprijine și să recunoască astfel de inițiative la nivelul UE ca modalitate de a consolida economiile rurale, de a menține meșteșugurile tradiționale și de a capacita femeile din mediul rural;

46. sprijină crearea unui subprogram tematic specific pentru femeile din zonele rurale în cadrul planurilor strategice PAC, finanțat prin Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, care să promoveze ocuparea forței de muncă și antreprenoriatul în rândul femeilor prin oportunități legate de agroturism, dezvoltarea „satelor digitale" și promovarea agriculturii durabile, îmbunătățind accesul fermierelor la terenuri, credite, instrumente financiare, dezvoltarea competențelor și performanța profesională prin programe de formare și servicii de consiliere și consolidând totodată participarea femeilor la grupurile de acțiune locală și la parteneriatele teritoriale dezvoltate în cadrul programului LEADER;

47. solicită integrarea industriilor textile și meșteșugărești ale femeilor din mediul rural în planurile de dezvoltare economică regionale și naționale, subliniind rolul parteneriatelor cu sectorul privat în extinderea accesului pe piață;

48. invită Comisia să întreprindă acțiuni de sensibilizare în zonele insulare și îndepărtate și în regiunile ultraperiferice cu privire la instrumentele financiare și de altă natură disponibile la nivelul UE care promovează antreprenoriatul, încurajând femeile din aceste zone și regiuni să se implice în proiecte antreprenoriale și promovând oportunitățile de desfășurare a unor activități independente;

49. încurajează promovarea etichetării voluntare pentru micii producători din regiunile insulare periferice, pentru a evidenția produsele care au fost fabricate, prelucrate sau comercializate în

mare măsură de către femei; propune dezvoltarea de astfel de etichete în special în contextul inițiativelor comunitare de prelucrare, pentru a consolida întreprinderile femeilor în ceea ce privește crearea de valoare și comercializarea la nivel local; recomandă corelarea acestor etichete cu mărcile și inițiativele regionale existente, pentru a facilita implementarea și acceptarea lor;

Agricultura, pescuitul și lanțul de aprovizionare agroalimentar

50. consideră extraordinară reziliența demonstrată de femei în agricultură și pescuit și, astfel, contribuția lor la hrănirea societății noastre, la dezvoltarea economiilor locale și la construirea unor comunități puternice în întreaga UE, în special în zonele rurale și insulare și în regiunile ultraperiferice;

51. subliniază necesitatea de a promova în mod consecvent vizibilitatea, recunoașterea și aprecierea contribuției femeilor la agricultură și dezvoltare rurală, inclusiv în fermele familiale; invită statele membre să elimine barierele din practică care afectează drepturile femeilor legate de proprietatea funciară și moștenirea terenurilor, pentru a garanta egalitatea de gen în ceea ce privește accesul la terenuri, credite, fonduri PAC, fonduri ale politicii de coeziune, servicii de consiliere, sprijin pentru inovare și drepturi succesorale; subliniază că PAC trebuie mai strâns aliniată la principiul integrării perspectivei de gen și la principiul egalității de gen; subliniază că este important să se asigure că măsurile de sprijin în cadrul PAC le oferă fermierelor un sprijin specific și receptiv la dimensiunea de gen, inclusiv servicii de consiliere agricolă și orientări privind securitatea și sănătatea în muncă, concediul de maternitate și concediul de îngrijitor, sănătatea mintală și accesul la servicii de sănătate; invită organizațiile reprezentative să promoveze și să evidențieze implicarea unor reprezentante și purtătoare de cuvânt care să reflecte în mod fidel prezența femeilor în agricultură și în zonele rurale; solicită să se țină seama de munca desfășurată de femei în ferme, în special de asistența acordată de acestea soților și partenerilor, pentru a asigura o mai bună apreciere a muncii și a drepturilor femeilor; subliniază că, deși multe femei lucrează timp de mai mulți ani, această experiență valoroasă nu se concretizează în roluri de conducere sau în roluri decizionale importante;

52. subliniază că funcțiile de conducere în ferme continuă să fie deținute cu precădere de bărbați, evidențiind frapanta subreprezentare a femeilor în rolurile de conducere în sectorul agricol; consideră că această situație scoate în relief nevoia urgentă de politici publice și instrumente specifice care să promoveze accesul femeilor la funcții de conducere și decizionale, asigurând egalitatea de șanse, recunoașterea competențelor femeilor și încurajarea reînnoirii generațiilor; accentuează că femeile din zonele rurale, inclusiv femeile cu dizabilități, joacă un rol central în susținerea

comunităților locale, atât prin activități economice, cât și prin activități sociale, însă rămân subreprezentate la nivelul structurilor decizionale; recomandă ca programele de sprijin pentru agricultură și dezvoltarea rurală să includă ținte clare privind o participare echilibrată a bărbaților și a femeilor în rolurile de conducere din ferme și din cadrul organizațiilor din sectorul primar;

53. subliniază că multe dintre soțiile care lucrează la ferme nu beneficiază de o protecție adecvată în caz de divorț, separare sau deces al soțului; invită Comisia și statele membre să colaboreze cu grupurile de interese agricole pentru a concepe modele care să țină seama într-o mai mare măsură de securitatea socială, de co-antreprenoriat și de drepturile de moștenire;

54. invită statele membre să colecteze date defalcate în funcție de gen privind proprietatea funciară, conducerea exploatațiilor agricole și contribuțiile informale ale femeilor, în scopul capacitării femeilor și al favorizării deciziilor de politică luate în cunoștință de cauză, care să reflecte forța și talentul femeilor; salută planul Comisiei de a lansa un observator al UE privind terenurile agricole; salută propunerea formulată de comisarul Hansen în „Viziunea pentru agricultură și sectorul alimentar” de a crea un observator european al terenurilor și evidențiază că este necesar ca acest observator să colecteze date defalcate în funcție de gen; invită Comisia să evalueze lacunele în materie de politici care acționează ca bariere pentru femei în ceea ce privește achiziția sau moștenirea de terenuri și să emită recomandări politice pentru a le contracara; invită Comisia să propună, mai ales, măsuri specifice destinate tinerelor fermiere în cadrul PAC;

55. invită Comisia să propună măsuri specifice care să sprijine tinerele fermiere și antreprenorii din domeniul agroalimentar, inclusiv stimulente financiare, precum și inițiative menite să abordeze barierele structurale și culturale care îngreunează accesul la terenuri și transferul fermelor între generații; evidențiază că reînnoirea generațiilor este esențială pentru menținerea și dezvoltarea activităților agricole, care asigură atât securitatea alimentară, cât și vitalitatea comunităților rurale; solicită o creștere a cotei din bugetul PAC alocate măsurilor care sprijină în mod specific fermierele, pentru a promova egalitatea de gen în zonele rurale și pentru a consolida incluziunea socioeconomică a femeilor în agricultură; invită Comisia, în special, să propună măsuri specifice destinate tinerelor fermiere în cadrul PAC, având în vedere că, în prezent, este imposibil să se acorde prioritate femeilor în schema privind tinerii fermieri din cadrul Fondului european de garantare agricolă;

56. pledează, în special, pentru includerea unor măsuri specifice destinate tinerelor fermiere în viitorul buget al PAC, mai ales în regiunile ultraperiferice, care să faciliteze accesul la credite,

terenuri și inovare, pentru a asigura reînnoirea generațiilor în zonele deosebit de vulnerabile la abandonarea activităților agricole;

57. solicită statelor membre, precum și autorităților regionale și locale să informeze, să formeze și să sprijine în mod specific femeile din mediul rural pentru a face parte din structurile de decizie și deliberare din comunitățile lor, cum ar fi consiliile municipale, școlare, cooperatiste sau sindicale;

58. solicită criterii de selecție receptive la dimensiunea de gen și măsuri specifice în cadrul ambilor piloni ai PAC pentru a sprijini fermierele și întreprinderile rurale conduse de femei, prin servicii de informare și consiliere dedicate;

59. invită Comisia, statele membre și autoritățile regionale și locale să asigure o mai mare incluziune socială și economică în zonele rurale, garantând egalitatea de șanse și participarea activă a femeilor și a celor mai vulnerabile grupuri; subliniază că este important ca fondurile UE să fie utilizate pentru dezvoltarea unor teritorii reziliente, sustenabile și bine conectate, capabile să garanteze accesul universal la bunuri și servicii publice și private sigure, accesibile și de înaltă calitate, inclusiv la educație, asistență medicală, mobilitate, infrastructură digitală și servicii sociale, cu scopul de a consolida dezvoltarea economică pe plan local și coeziunea regională, atractivitatea zonelor rurale și contribuția acestora la bunăstarea societății în ansamblu, și invită statele membre să se asigure că fondurile sunt utilizate astfel;

60. subliniază că o bună conectivitate în zonele rurale este esențială nu numai pentru dezvoltarea economică, ci și pentru siguranță și sănătate, observând că rețelele de comunicații fiabile pot să intervină în situații de violență bazată pe gen, să asigure accesul în timp util la asistență medicală în situații de urgență și să îmbunătățească siguranța generală și starea de bine; invită statele membre să acorde prioritate investițiilor în conectivitatea digitală și a transporturilor ca parte a eforturilor de a crea comunități rurale incluzive și sigure;

61. reafirmă necesitatea de a consolida atractivitatea, în special pentru femei, a profesiilor legate de agricultură, creșterea animalelor, pescuit, sectorul maritim și mediu în regiunile ultraperiferice, având în vedere rolul lor organizatoric la nivel economic, social și de mediu, printr-un sprijin susținut orientat către generațiile mai tinere;

62. accentuează că majoritatea echipamentelor, uneltelor și materialelor folosite în agricultură sunt concepute pe baza caracteristicilor medii masculine, ceea ce limitează posibilitatea femeilor de a le folosi în condiții de siguranță și eficient; regretă că acest mod de proiectare nu ține seama de dimensiunea de gen, contribuie la suprasolicitarea fizică a femeilor și le descurajează să practice activități agricole;

invită Comisia și statele membre să sprijine dezvoltarea și distribuția de echipamente ergonomice și materiale adaptate nevoilor femeilor;

63. accentuează că este necesar ca profesia de fermier să devină mai atractivă, în special pentru generațiile mai tinere și pentru femei; consideră că este esențial să se corecteze percepțiile negative legate de meseria de agricultor, prin recunoașterea faptului că agricultura modernă înseamnă și antreprenoriat, inovare și creare de valoare adăugată; invită Comisia și statele membre să includă în strategiile și inițiativele lor măsuri care să promoveze agricultura ca pe o carieră viabilă, cu perspective bune, ce îmbină dimensiunea tradițională și cea antreprenorială;

Accesul egal la infrastructură, servicii și protecție socială

64. subliniază că accesul echitabil la infrastructură și la servicii de înaltă calitate, inclusiv internetul de mare viteză, transportul fiabil și sustenabil, serviciile de apă, serviciile de îngrijire a copiilor și de educație, serviciile de îngrijire pentru persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități, accesul rapid la servicii medicale și sociale esențiale, precum și la alte servicii de bază, cum ar fi serviciile poștale și bancare, este esențial pentru a le permite femeilor din zonele insulare, din zonele rurale și din regiunile îndepărtate și ultraperiferice să participe la viața economică, educațională și civică; recunoaște că este important să se garanteze că în zonele rurale există școli locale; invită statele membre să consulte populația locală cu privire la eventuala închidere a școlilor publice și, în astfel de cazuri, să propună alternative valabile; solicită să se adopte politici de mobilitate rurală sensibile la dimensiunea de gen, care să includă transport public sigur, fiabil și la prețuri accesibile, servicii la cerere, stații și rute sigure, precum și măsuri de prevenire și combatere a hărțuirii; invită Comisia să elaboreze politici și instrumente care să asigure conectivitatea acestor regiuni, îndeosebi în cazul regiunilor ultraperiferice, printr-un program de finanțare POSEI-Transport, pentru a garanta dreptul de a rămâne în aceste regiuni, creând condiții pentru toți, în special pentru femei, și pentru a crea și a extinde oportunități în domeniul educației, al ocupării forței de muncă și al antreprenoriatului;

65. recunoaște importanța distribuției echitabile a sarcinilor casnice și de îngrijire în realizarea echilibrului între viața profesională și cea privată, care este necesar pentru ca femeile să se angajeze în activități antreprenoriale și independente; invită statele membre și autoritățile regionale și locale să investească în întreprinderi sociale, cooperative și modele de afaceri din domeniul îngrijirii, care să capaciteze femeile din mediul rural, răspunzând în același timp nevoilor locale, precum și să asigure servicii adecvate de îngrijire a copiilor și a persoanelor în vârstă și bunăstarea comunității; invită statele membre să pună în aplicare obiectivele de la Barcelona, asigurându-se că aceste nevoi sunt acoperite prin investiții în servicii

de îngrijire de înaltă calitate, accesibile și la prețuri abordabile; salută acțiunile întreprinse de unele state membre în această privință, le îndeamnă să transpună și să pună în aplicare pe deplin Directiva privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată și invită Comisia să monitorizeze în mod eficace aplicarea acesteia;

66. subliniază că antreprenoriatul femeilor în regiunile montane și depopulate din Europa aduce vitalitate comunităților aflate la înaltă altitudine, contribuind la menținerea dinamismului satelor de munte, la protejarea ecosistemelor fragile și la asigurarea faptului că viața la altitudini ridicate rămâne plină de oportunități și un motiv de mândrie, în condițiile în care se oferă un acces adecvat la resurse și servicii specifice nevoilor femeilor;

67. observă că economiile sezoniere, care implică activități precum recoltarea și turismul, și depopularea, amplifică și mai mult izolarea și vulnerabilitatea femeilor și fetelor; subliniază că eliminarea acestor bariere printr-o conectivitate mai bună, prin finanțare specifică și prin rețele locale de sprijin este esențială pentru a debloca întregul potențial al antreprenoarelor din zonele montane;

68. constată că, în multe state membre, caracterul inadecvat al serviciilor de înlocuire a forței de muncă în cadrul exploatațiilor agricole afectează în special fermierele; invită statele membre să îmbunătățească aceste servicii;

69. invită Comisia și statele membre să examineze noi concepte de locuințe pentru mai multe generații în zonele rurale, care să combine spațiul de locuit, serviciile de îngrijire și viața în comunitate pentru familiile tinere și persoanele în vârstă și care să ofere impulsuri noi pentru dezvoltarea rurală;

70. subliniază că accesul limitat la asistență medicală, inclusiv la drepturile și serviciile de sănătate sexuală și reproductivă, precum și la serviciile de sănătate mintală, afectează în mod disproporționat femeile care locuiesc în zonele rurale și insulare și în regiunile ultraperiferice, exacerbând inegalitățile existente și subminând exercitarea deplină a drepturilor lor fundamentale; subliniază că deficitul de infrastructură medicală, lipsa profesioniștilor din domeniul sănătății și barierele geografice și în materie de transport reprezintă obstacole suplimentare în calea furnizării în timp util a îngrijirilor adecvate; invită statele membre să asigure, în aceste teritorii, acces egal, la prețuri abordabile și în timp util la serviciile de sănătate esențiale, precum și continuitatea acestor servicii, promovând soluții inovatoare precum clinicile mobile, unitățile locale, telemedicina, consolidarea centrelor de asistență medicală primară și, acolo unde este relevant, mecanismele de îngrijire transfrontalieră și programele de prevenție specifice, cu scopul de a garanta echitatea în ceea ce privește accesul la asistență medicală și coeziunea socială și teritorială; accentuează, în plus, că este

important să se asigure disponibilitatea unui sprijin și a unor servicii adecvate de sănătate mintală, adaptate la nevoile specifice ale femeilor din aceste regiuni, pentru a combate riscul crescut de izolare, stres și epuizare;

71. recunoaște că femeile cu dizabilități sunt subreprezentate la nivel de antreprenoriat în zonele rurale și insulare și în regiunile ultraperiferice; invită statele membre să se asigure că serviciile de educație, serviciile de ocupare a forței de muncă, serviciile de sprijin pentru întreprinderile din mediul rural, programele de formare și evenimentele de colaborare în rețea sunt accesibile femeilor cu diferite tipuri de dizabilități; subliniază că antreprenoriatul digital și oportunitățile de muncă de la distanță pot fi deosebit de valoroase pentru femeile cu mobilitate redusă din zonele izolate geografic; încurajează schimbul de bune practici între regiuni cu privire la modalitățile de adaptare a sprijinului pentru antreprenoriat destinat femeilor cu dizabilități; observă că îmbunătățirea accesibilității în mediile de afaceri rurale oferă beneficii nu numai antreprenorilor cu dizabilități, și ci antreprenorilor în vârstă și comunității mai largi;

72. evidențiază provocările economice specifice cu care se confruntă regiunile frontaliere estice, inclusiv șansele de angajare limitate și inegalitățile salariale; atrage atenția în special asupra ratei ridicate a șomajului în rândul femeilor și tinerilor din aceste regiuni, care depășește semnificativ media UE; invită Comisia și statele membre să elaboreze programe specifice care să sprijine antreprenoriatul, să faciliteze accesul tinerelor fermiere la terenuri și finanțare și să asigure utilizarea eficace a instrumentelor PAC și ale politicii de coeziune pentru a consolida reziliența și dezvoltarea acestor regiuni;

73. subliniază că femeile încă își asumă predominant roluri de îngrijire, fie că este vorba despre îngrijirea unei rude bolnave, a unui copil sau a unei persoane în vârstă, ceea ce le determină mult prea des să își întrerupă sau să își abandoneze carierele profesionale; accentuează necesitatea de a elabora și de a pune la dispoziție servicii accesibile, la prețuri abordabile și de înaltă calitate, în special servicii de îngrijire a copiilor, pentru a facilita concilierea dintre viața privată și viața profesională, inclusiv continuarea proiectelor antreprenoriale;

74. invită Comisia și statele membre să instituie un „ghișeu unic” integrat în cadrul PAC, cu o secțiune specifică pentru femeile din zonele rurale, care să fie accesibil online; subliniază că acest mecanism ar trebui să includă o hartă interactivă a instrumentelor financiare disponibile, modele de cerere standardizate și servicii de consiliere pentru elaborarea planurilor de afaceri și a proiectelor;

75. consideră că politica de coeziune ar trebui să capaciteze mai mult femeile care locuiesc în regiunile ultraperiferice ale UE și să promoveze egalitatea de gen, precum și punerea în aplicare efectivă a strategiei Uniunii privind egalitatea de gen în aceste regiuni;

76. evidențiază că antreprenoriatul femeilor pe insulele mici contribuie în mod decisiv la coeziunea socială, la sustenabilitate, la consolidarea identității locale și la dezvoltarea durabilă; atrage atenția că piața limitată din punctul de vedere al spațiului de pe insule și din zonele îndepărtate limitează dezvoltarea agriculturii și, implicit, a inițiativelor antreprenoriale ale femeilor în acest domeniu și reprezintă o provocare pentru antreprenoriat; solicită, în acest context, ca factorii de decizie ai UE și autoritățile naționale să acorde atenție acestei situații, pentru a asigura condiții de concurență echitabile pentru antreprenoarele de pe insule și din teritoriile rurale îndepărtate;

77. invită statele membre să asigure accesul efectiv la protecție socială pentru femeile care desfășoară activități independente și pentru soțiile sau partenerele care acordă asistență în agricultură și în microîntreprinderile meșteșugărești, inclusiv pensii adecvate și concedii din motive familiale și accesul la drepturi legate de perioada de maternitate, de concediul parental și de pensie, în conformitate cu Pilonul european al drepturilor sociale;

Violența

78. condamnă toate formele de violență bazată pe gen, ca pe o încălcare a drepturilor fundamentale ale femeilor și ca pe un obstacol în calea autonomiei femeilor și a autonomizării lor economice, inclusiv prin antreprenoriat; invită statele membre să acorde prioritate sprijinului specific, măsurilor de protecție și resurselor accesibile pentru femeile din mediul rural afectate de violență, garantându-le siguranța, demnitatea și accesul la justiție, inclusiv pentru femeile aflate într-un context de redresare postconflict și cele implicate în eforturi de consolidare a păcii; subliniază că natura activităților și condițiile de muncă ale femeilor din zonele rurale și insulare, precum și izolarea lor fizică amplifică vulnerabilitatea acestora la violența de gen; solicită măsuri cuprinzătoare de prevenire, inclusiv acțiuni de sensibilizare cu privire la violența domestică, economică, sexuală și psihologică, precum și asigurarea accesului la servicii precum liniile de asistență telefonică, serviciile de sprijin și adăposturile, și măsuri eficiente pentru a pune capăt impunității; insistă asupra necesității unor campanii specifice în zonele rurale pentru a sensibiliza populația și a combate violența bazată pe gen, în special în comunitățile în care rolurile tradiționale de gen și dependențele economice sau familiale împiedică adesea femeile să solicite ajutor sau să părăsească situațiile abuzive; reiterează apelul adresat UE și tuturor statelor membre de a ratifica, de a pune în aplicare și de a finanța în mod adecvat Convenția de la Istanbul și de a asigura accesul egal la servicii pentru femeile din zonele rurale și insulare și din regiunile ultraperiferice;

79. subliniază importanța accesului la servicii confidențiale în comunitățile rurale și a existenței adăposturilor pentru femeile și

copiii aflați în situații de violență domestică; reamintește standardul prevăzut de Convenția de la Istanbul privind adăposturile pentru femei, și anume un spațiu de cazare pentru o familie la 10 000 de locuitori; regretă că accesul la astfel de adăposturi în zonele rurale este limitat; invită statele membre și autoritățile locale și regionale să ofere sprijin financiar și resurse suficiente organizațiilor specializate pentru femei, pentru înființarea și gestionarea unor astfel de adăposturi și pentru asigurarea continuității serviciilor în zonele afectate; invită insistent statele membre și autoritățile locale să promoveze în mod activ o cultură a respectului, a demnității și a înțelegerii reciproce, punând accentul pe capacitarea comunităților rurale și vulnerabile formate din femei și fete; evidențiază că dialogul deschis, relatările bazate pe experiența supraviețuitoarelor, asumarea colectivă a responsabilității pentru prevenirea violenței și inițiativele educaționale pozitive pot inspira empatie și vindecare colectivă;

80. invită statele membre să sprijine ridicarea de monumente sau structuri comemorative dedicate durerii și suferinței istorice a femeilor în conflictele postbelice, inclusiv crimelor comise în zone vulnerabile din punct de vedere geografic, cum ar fi zonele rurale;

81. cere să se introducă măsuri care să sprijine independența economică a supraviețuitoarelor, inclusiv formare specifică, plasament, granturi pentru antreprenoriat și microcredite, astfel încât acestea să poată intra ori reintra în siguranță pe piața forței de muncă;

82. invită Comisia și statele membre să se asigure că punerea în aplicare a Directivei (UE) 2024/1385 privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice[20] răspunde în totalitate nevoilor specifice ale victimelor din zonele rurale și insulare; accentuează că este importantă luarea în considerare a aspectelor rurale în planurile naționale de transpunere; îndeamnă statele membre să folosească instrumentele de finanțare ale UE, printre care fondurile politicii de coeziune și fondurile de dezvoltare rurală, pentru a sprijini eforturile de combatere a violenței de gen, inclusiv elaborarea de strategii specifice pentru a asigura accesul egal al victimelor din aceste zone la justiție, protecție și sprijin, de exemplu prin intermediul unităților mobile de sprijinire a victimelor, al liniilor de asistență telefonică rurale, al serviciilor comunitare și al campaniilor de sensibilizare adaptate populației din mediul rural; evidențiază că trebuie redus decalajul digital și îmbunătățită infrastructura pentru a facilita raportarea cazurilor de violență și accesul la servicii;

---

20 Directiva (UE) 2024/1385 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (JO L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj).

83. accentuează că absența statutului sau statutul inferior al femeilor care lucrează la ferma soțului/partenerului contribuie la dependența lor economică; constată că ratele mai scăzute de ocupare în rândul femeilor, obstacolele cu care se confruntă atunci când ar trebui să moștenească terenuri sau să preia exploatațiile agricole de la părinții lor, precum și accesul limitat la credite și finanțare au un efect similar, mărind riscul de abuz domestic și economic;

84. invită Comisia și statele membre să se asigure că antreprenoriatul femeilor din zonele rurale, montane, de frontieră și insulare și din regiunile ultraperiferice beneficiază de sprijin deplin în CFM post-2027; reiterează necesitatea integrării perspectivei de gen în toate programele CFM; subliniază necesitatea de a asigura că programele de finanțare ale UE, precum FEDR, FSE+, Fondul pentru o tranziție justă, Interreg și, în special, PAC, politica de coeziune, Orizont Europa și programul Europa digitală, includ măsuri specifice menite să promoveze participarea activă a femeilor, să sprijine crearea și consolidarea întreprinderilor rurale și să promoveze inovarea și digitalizarea; subliniază, de asemenea, importanța facilitării accesului simplificat și efectiv al femeilor la fondurile UE, care să acopere nu numai întreprinderile agricole, ci și cooperativele, asociațiile locale și proiectele comunitare conduse de femei, pentru a consolida coeziunea teritorială, egalitatea de gen și vitalitatea economică a zonelor rurale și insulare și a comunităților ultraperiferice; invită în acest sens Comisia și statele membre să mărească vizibilitatea și accesibilitatea oportunităților de finanțare dedicate în mod specific femeilor din zonele rurale, inclusiv prin campanii specifice de informare și promovare având ca obiectiv creșterea gradului de conștientizare și a ratei de utilizare a acestor oportunități; salută anunțul recent al BEI cu privire la extinderea cadrului său pentru obligațiunile de sensibilizare cu privire la sustenabilitate, astfel încât acesta să includă două obiective sociale noi – egalitatea de gen și autonomizarea economică a femeilor – ceea ce reprezintă un pas înainte în integrarea dimensiunii de gen în finanțare;

85. se opune ferm centralizării finanțării politicii de coeziune, având în vedere faptul că sprijinul acordat femeilor prin fondurile politicii de coeziune ar depinde atunci de bunăvoința și alocările guvernelor naționale, în loc să fie distribuit la nivel regional; invită, în această privință, Comisia și statele membre să respecte principiile prevăzute în tratate, și anume guvernanța pe mai multe niveluri, soluțiile bazate pe specificul locului și principiul parteneriatului;

86. sprijină strategia Comisiei privind uniunea economiilor și a investițiilor, precum și crearea și extinderea unor instrumente financiare incluzive, precum un cont de economii pentru investiții (ISA) cu etichetă UE, care să sporească și să faciliteze accesul la finanțare pentru întreprinderile din UE; solicită un cont de economii

pentru investiții adaptat, conceput în mod special pentru femeile care locuiesc în zone defavorizate;

87. salută orice exemple care celebrează dedicarea agricultoarelor și promovează conștientizarea practicilor agricole durabile înrădăcinate în tradițiile europene;

88. subliniază că politicile care promovează antreprenoriatul femeilor în zonele rurale, în zonele insulare și în regiunile ultraperiferice trebuie să adopte o abordare intersecțională, recunoscând că experiențele femeilor și accesul lor la oportunități sunt determinate de mai mulți factori care se intersectează;

89. subliniază că diferitele inițiative și scheme de finanțare ale UE trebuie concepute și puse în aplicare dintr-o perspectivă intersecțională, eliminând barierele multiple și suprapuse pe care le întâmpină femeile și asigurând că nicio antreprenoare nu este exclusă sau lăsată fără sprijin adecvat;

90. subliniază că este importantă mobilizarea tuturor actorilor din sistemul financiar pentru a îmbunătăți accesul femeilor la finanțare și încurajează, în acest scop, instituirea unei carte europene pentru accesul egal la finanțare;

91. reiterează necesitatea adoptării de către UE a unei strategii cuprinzătoare și integrate pentru antreprenoriatul femeilor în zonele rurale, în zonele insulare și în regiunile ultraperiferice, care să stabilească obiective clare, ținte măsurabile și măsuri coordonate în cadrul diferitelor instrumente de finanțare ale UE; solicită ca acestei strategii să i se aloce resurse financiare specifice, stabile și adecvate, precum și mecanisme de finanțare dedicate, adaptate particularităților acestor teritorii, pentru a asigura accesul egal, pentru a promova inovarea și digitalizarea și pentru a consolida coeziunea economică, socială și teritorială a UE, precum și pentru a garanta un sprijin adecvat din partea statelor membre;

92. evidențiază contribuția adusă de LEADER și de dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC) la egalitatea de gen și la autonomizarea la nivel local; solicită ca aceste abordări să fie menținute, consolidate și delimitate și ca accesul să fie simplificat pentru inițiativele conduse de femei;

93. invită UE și statele membre să combată traficul de femei și prostituția forțată printr-o strategie de amploare care să includă prevenirea, urmărirea penală eficace, cooperarea transfrontalieră, asistența pentru victime și protecția acestora; accentuează că femeile trebuie să poată decide ele însele ce tip de muncă desfășoară;

°

° °

94. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.